

VĚTRNÍK

ZPRAVODAJ Č. 2

VYSOKÉ NAD JIZEROU

Program:

DNES - 18. října 1981 - neděle

- 9,00 - Seminář . malý sál
Krakonoše
- 13,00 - Rozloučení s DS Havlí-
ček OB Vejprnice
- 14,00 - Divadelní představení
Z.Kozák: O ševci Ondře-
jovi a komtese Julince
- 14,30 - Vítání DS J.Honsy KP
ROH Skláren Karolinka
na MěNV
- 15,45 - Větrovanka před Krako-
nošem
- 16,00 - Vítání DS KP ROH Sklá-
ren Karolinka před
Krakonošem
- 17,00 - Divadelní představení
Z.Kozák: O ševci Ondře-
jovi a komtese Julince
- 20,30 - Setkání souboru s patro-
ny na Větrově

ZÍTRA - 19. října 1981 - pondělí

- 9,00 - Seminář - malý sál Kra-
konoše
- 13,30 - Rozloučení s DS ZV ROH
ZTS Třemošnice
- 14,30 - Vítání DS OB Újezd u
Brna na MěNV

/pokračování str.2/

Národní přehlídka vesnických a zemědělských divadelních souborů

Včera - opět poprvé po roce - vystoupil na balkón divadla vládce hor, aby přivítal první soubor vystupující na letošní národní přehlídce. A opět po roce zazněla z vysockého jeviště srdečná slova na její oficiální zahájení. Zazněla znělka a hymny, a hluboce lidský protiválečný monolog ženy nazvaný Hovoří matka v podání Libuše Erbsové. Proč právě tento monolog? Proto-

XII. NP VZDS VE VYSOKÉM ZAHÁJENA

že i my ve Vysokém jsme si připomněli význam nedávno svolaného Světového kongresu žen a jeho důležitou úlohu v boji za mír a propagaci mírové politiky. Protože mírová politika je i vyznáním nás divadelníků.

Po přivítání hostů předsedou MěNV ve Vysokém a předsedou PV NP VZDS soudruh Pičmanem vystoupil na vysocká prkna tajemník českého výboru SDR soudruh dr. Miloslav Kosina a po zdůraznění významu práce amatérských divadelníků a připomínutí významných událostí letošního roku na jejichž počest se národní přehlídka koná, popřál jejímu průběhu zdar a XII.NP VZDS ve Vysokém zahájil. -g-

- 14,45 - Větrovanka před Krakonošem
15,00 - Vítání DS OB Újezd u Brna před Krakonošem
16,00 - Divadelní představení -
19,30 Molière : Tartuffe
22,00 - Setkání souboru s patrony na Větrově

Každodenně /většinou ve 13 hodin/ zasedá přípravný výbor přehlídky, aby zajistil hladký průběh všech plánovaných akcí, obratně vyřešil některé vzbiklé problémy a postaral se tak o co největší spokojenost nás všech. Proto mu jménem všech přejeme, aby problémů bylo skutečně co nejméně.

Včerejší slavnostní zahájení přehlídky natáčela televize, která za námi přijela z Liberce.

Podařilo se nám vypátrat, že nás během přehlídky navštíví pracovníci hradeckého rozhlasu. Takže pokud vás někdo bude ohrožovat mikrofonom, pokuste se neutéci a eventuálním přáním vyhovět: budou to určitě oni a jistě přispějí k seznámení nedivadelní veřejnosti s významem a atmosférou našeho vysockého setkání.

Všichni jsme si jistě všimli, že se městečko Vysoké pro přehlídku obléklo do svátečních šatů. Krejčovská dílna, která je ušila, vyžehlila a nakonec oblékla zákazníkovi má své sídlo na OKS Semily. Jeho pracovníkům proto jménem PV děkujeme.

-g-

PŘIVÍTALI JSME ...

Včerejšího slavnostního zahájení XII. národní přehlídky vesnických a zemědělských divadelních souborů se zúčastnili i čestní hosté:

- delegace ČV SDR vedená tajemníkem s.dr. Miroslavem Kosinou
- delegace ÚKVČ vedená vedoucím divadelního oddělení ZUČ s. Milanem Cikánkem
- delegace ÚV SČDO vedená předsedou s. dr. Milanem Kyškou
- poslankyně Vč KNV s. Alena Fridrichová
- delegace OV KSČ vedená s.dr. Karlem Srnou
- delegace ONV vedená předsedou s. Jiřím Marešem
- delegace OOR vedená s. Hlavatým
- delegace OV SSM vedená s. Vladimírem Hladíkem
- delegace OV SDR vedená předsedou s. Josefem Kůtkem
- delegace OV SČDO vedená předsedkyní s. Marií Hejralovou
- delegace OKS vedená ředitelem s. Jaroslavem Ružičkou
- docentka DAMU, zasloužilá umělkyně s. Libuše Havelková, členka činohry Národního divadla v Praze
- členové poroty v čele s předsedou s. Jaroslavem Šindelářem
- poslanci a členové rady MěNV ve Vysokém a členové PV NP VZDS

Včera dopoledne na schůzce PV NP VZDS došlo kromě řešení všech aktuálních otázek spojených s průběhem přehlídkového dne i k jedné milé události. Bývalým aktivním členům PV, soudružce Nesvadbové a soudruhu Háskovi, poděkoval jménem PV předseda s. Pičman za jejich významný podíl na organizaci přehlídky a předal jim věcné dary. Dárky, oceňující pracovní aktivitu a obětavost byly připraveny také pro bývalého hospodáře PV soudruha Tetauera a pro našeho milého "přespolního Vysočáka" Ládu Lhotu. Jménem redakce i každoročních účastníků přehlídky i my za všechno děkujeme. Věříme že nám přízeň všech jmenovaných zůstane i nadále zachována.

-g-

středků zvýrazňujících různorodost hereckých metod, což se týká způsobu prezentování textu, fyzického jednání i orientace na diváka.

Scénografická složka inscenace je /až na některé dekorativní prvky, např. koše/ pozitivem výsledného tvaru, což nelze již říci o kostýmech a líčení.

Věřme, že poctivá tvůrčí snaha vejprnických prokázána dne přinese své ovoce v příštích inscenacích. -kdo-

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Sobotní poledne a vyzdobené náměstí přivítalo vzácného hosta, soudruha doktora Miroslava Kosinu, tajemníka Českého svazu družstevních rolníků. Po krátké procházce se zúčastnil čestný host přehlídky uvítání třemošnického souboru před budovou divadla. Byli jsme pověřeni tlumočit jeho poděkování přípravnému výboru za výzdobu obce a obdiv vysockým obyvatelům za příkladný vztah k probíhající kulturně-politické akci. -kdo-

VETRNIK, zpravodaj XII. národní přehlídky vesnických a zemědělských divadelních souborů. Vydává PV XII. NP VZDS. Číslo 2. Redakce: Alena Gasparičová, Karla Dörrová.

Včera jsme měli možnost zhlédnout představení Gogolovy Ženitby v provedení Dramatického odboru OB Havlíček z Vejpronic.

Každé setkání s touto Gogolovou náročnou předlohou odhaluje znovu ať v pozitivním či negativním dopadu inscenace na diváka náročnost dramatických textů jednoho z nejvýraznějších klasiků ruské literatury. A je třeba dodat, že jen zřídka se zdaří promluvit inscenátorovi prostřednictvím všech vrstev autorova hlubokého lidského sdělení obsaženého v kontrastních odstínech specificky zabarveného humoru.

R E C E N Z E

Vejprnický soubor vstoupil snad až příliš odvážně do oblasti, v které, soudě podle jeho předchozího repertoáru /Vojnar-ka, Stříbrný jaguár, Meridián/, neměl mnoho zkušeností. Prvotním úskalím se stal už zvolený překlad Leoše Suchařípy, který by snad našel v této konkrétní inscenaci oprávnění po citlivé dramaturgické úpravě. Divák by pak asi nebyl atakován divadelně nezakomponovanými a tudíž samoučelnými vulgarismy, které bohužel z jeviště zazněly. Řada problémů představení se odvíjela z nedůsledné dramaturgicko-režijní koncepce, která neobjasnila ani vztah inscenátorů k základní rovině sdělení-příběhu. Nedobudované mizanscény, jimž chybělo zvýznamované aranžmá, postrádaly mnohde čitelnost dramatických situací a nezdůvodňovaly dostatečně smysl a jednání některých pistav. To vedlo herce s evidentní jevištní zkušeností někde k ztrátě kontaktu s partnerem, někde k užívání vnějškových, často nezdůvodněných pro-pokračování v levém sloupci.

vybrali jsme z metodického materiálu doc. dr. Jana Císaře

ZÁKLADY DRAMATURGIE / pokračování /

Říkám-li režisér, mám tím na mysli praxi amatérského divadla, kde je to především tento tvůrčí subjekt, který dramatickou činnost podniká. To jest činnost, z níž se rodí dramaticko-režijní koncepce představení. Metoda této mé práce se soustřeďuje na to, aby se pokusila ukázat na základě jistých obecných literárních pojmů možnost analýzy dramatického textu jako literární hodnoty, která je zároveň potencionální hodnotou divadelní. A slovo potencionální tu označuje skutečnost, že je-li drama vskutku dramatem, potom každá jeho kvalita literární má specifickou podobu, která dává předpoklady pro převod do jevištní polohy.

Jsem tedy režisér.

Kde existuje a funguje onen první bod, o nějž se mohu opřít, abych jistě a bezpečně určil základní a rozhodující vlastnost či vlastnosti, které vytvářejí drama jako literární druh určený k jevištní realizaci?

Otakar Zich ve své Estetice dramatického umění píše o východisku divadelního, dramatického autora: "Pro tvorbu dramatickou/rozumí se: dobrou! / tedy platí..., že na počátku jest/dramatická/situace."

Svým způsobem se to dá říci i o dramaturgicko-režijní tvůrčí činnosti: na počátku je dramatická situace. Říkám-li svým způsobem, chci tím vyjádřit to, že zatímco autor dramatickou situaci tvoří, úkolem dramaturgického rozboru je tuto situaci v dramatu objevit a analyzovat ve všech jejích složkách, určit její objektivní kvality jako nezbytný předpoklad pro možnosti jevištního uskutečnění. Takže smysl metodický tohoto východiska máme. Zbývá jenom pokud možno přesně pojmenovat, co to ta dramatická situace vlastně je.

Obě slova, z nichž se tento pojem skládá, dobře známe. A velice často je v mnoha nejružnějších souvislostech používáme. Situace je pro nás slovo, které označuje postavení jedné nebo několika osob v určitém čase a prostoru, či souhrn určitých podmínek nejružnějšího druhu, které charakterizují stav určitého jevu. Mluvíme např. o společenské, ekonomické, politické, ale i jiné situaci. Stejně tak slovo dramatický se v našem slovníku vyskytuje velice často. Snažíme se jím postihnout

něco, co je napínavé, vzrušující, vy-
hrocené, až hrozivé. Jestliže o nějaké situaci řekneme, že je dramatická, rozumíme tím, že je v souhrnu podmínek nějakého jevu či v postavení některého člověka nashromáždila řada rozporných a těžko řešitelných momentů, které se rozvíjejí rychlým spádem a mohou přerůst do ostrých konfliktů s velkými důsledky. Jde mi o to především ukázat, že v jisté podobě všechny tyto vlastnosti musí být nezbytně obsaženy i v dramatické situaci dramatu.

Dramatická situace divadelní hry, textu určeného pro jeviště, má mnohé - dokonce všechny - vlastnosti, které i v obyčejném slovním použití se pod tento pojem zahrnují, potom právě ještě navíc připojené slovo drama/tedy: dramatická situace d r a m a t u / vytváří onu estetiku i společenskou kvalitu, o niž nám jako dramaturgům musí jít především. Drama vzniklo od slovesa dórského původu - draó= činit, konat, jednat, uskutečňovat; starořecké drama= čin, skutek, jednání. Teprve později se ustálil onen i zde používaný význam, tedy drama = divadelní hra. Nicméně původ tohoto slova poukazuje přesně na podstatu dramatické situace, jež teprve činí z kterékoliv dramatické situace dramatickou situaci dramatu. Musí to být situace, jejíž všechny složky vedou nutně k jednání člověka.

Člověk v dramatu nemůže být vně situace. Nic se nemůže odehrát mimo něj a nic ho nemůže nechat netečný. Musí se vytvářet takové podmínky jeho existence, v nichž nemůže dále existovat a musí se pokusit tyto podmínky svým jednáním proměnit. Nebo je činem zásadního významu změnit. Je-li něco nesnesitelné, nedá se v tom žít. Takže nezbyvá než jednat tak, aby se nesnesitelné stalo snesitelným. Jednání postav v dramatické situaci dramatu je jednání, které usiluje o to, aby činem, skutkem řešilo situaci, v níž lidé nemohou dále žít. V tom je také naléhavost dramatické situace dramatu.

/ zkráceno,
pokračování v č.3/